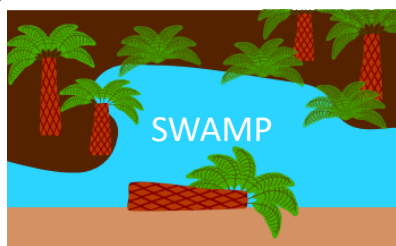

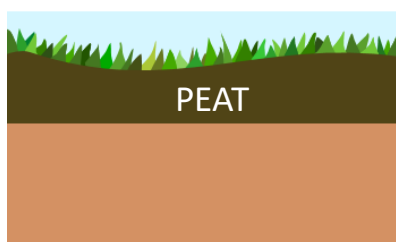
Kopanje premoga in zdravje rudarjev

Kaj je premog?

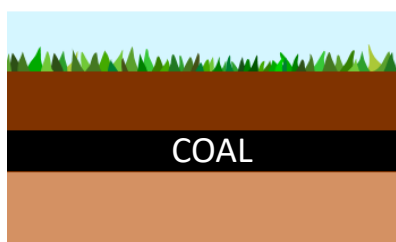
Premog je vrsta sedimentne kamnine.

Večina premoga v Evropi je nastala pred več kot 300 milijoni let - to je približno 55 milijonov let pred prvimi dinosavri!

Svet je bil topel in vlažen in bilo je veliko močvirja. Rastline so padale v močvirje in prekrilo jih je blato in s časoma je več rastlin postala šota.

Šota se je nato zakopavala z usedlinami. S časoma je bila šota zakopana tako globoko, da se je zaradi visokih temperatur in tlakov spremenila v premog.

Zakaj kopljemo premog?

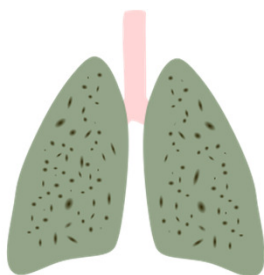
Premog se lahko uporablja v elektrarnah za proizvodnjo energije in ogrevanje. Določena vrsta premoga pa se uporablja za izdelavo jekla. Je neobnovljiv vir energije.

Zakaj je premogov prah nevaren za zdravje rudarjev?

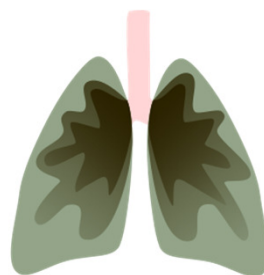
Dihanje premogovega prahu v daljšem časovnem obdobju lahko povzroči pljučno obolenje. To je zato, ker bo del prahu potoval globoko v pljuča. Imunski sistem telesa poskuša odstraniti ali razgraditi prah, vendar ta proces in prah, ki ni bil odstranjen lahko poškodujeta pljuča. To lahko pri rudarjih povzroči zelo močan kašelj in težave z dihanjem, tudi v mirovanju. Hkrati lahko povzroči tudi težave s srcem. V najhujših primerih lahko rudarji umrejo prej kot običajno.

Zdrava pljuča

V pljučih se zaradi prahu lahko tvorijo vozlički in brazgotine.

Resna pljučna obolenja lahko zmanjšujejo pljučno kapaciteto.

Kopanje premoga in zdravje rudarjev

Kako lahko ustavimo premogovni prah, zaradi česar lahko rudarji zbolijo?

Edini način je, da rudarjem preprečimo vdihavanje zaprašenega ozračja.

Količino prahu v jamskem zraku je potrebno zmanjšati čim bolj kot je to le mogoče.

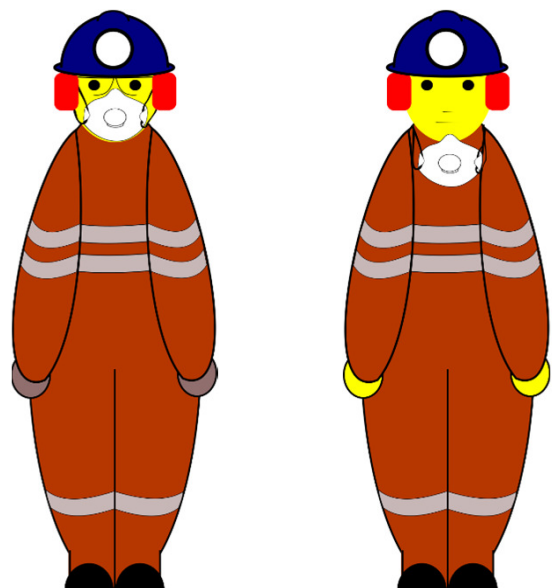
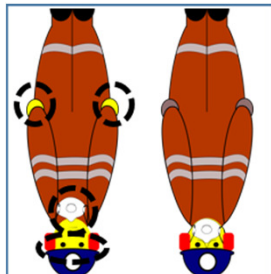
Uporabimo lahko vodo z vodnimi prhami, ki razpršijo vodo pri delovanju naprav, ki proizvajajo prah, kot so naprave, ki režejo ali transportirajo premog. Voda se lahko razprši tudi tako, da tvori oviro (vodne zaves), da prepreči potovanje prahu v ostale dele premogovnika. Prezračevalni sistemi, ki vodijo svež zrak skozi premogovnike, so lahko opremljeni tudi s sistemi za nadzor koncentracije prahu v jamskem zraku.

Vsi rudarji naj nosijo maske.

Sodobne maske za prah so zelo dobre, da zaščitijo rudarje, vendar morajo maske **dobro prilagati** in jih morajo **vedno nositi**.

Nekateri rudarji ne nosijo mask, ker mislijo, da prah ne more škodovati njihovemu zdravju, ali ker so jim maske neprijetne za nošenje - **TO JE LAHKO ŠKODLJIVO ZDRAVJU**.

V nekaterih primerih rudarji nosijo svoje maske samo takrat, če lahko delce prahu vidijo. Vendar najmanjših prašnih delcev, ki so lahko škodljivi, ne moremo videti s prostim očesom.

<u>Najdi razliko</u>	<u>Odgovor</u>
	<ul style="list-style-type: none">• Pomembno je, da rudarji nosijo svoje maske, četudi delci prahu niso vidni s prostim očesom.• Varnostna očala so pogosta vrsta zaščite oči v premogovnikih.• Delovne rokavice ščitijo rudarjeve roke, obstajajo tudi posebne vrste za specifična delovna mesta.

Poiščite **ROCD Miner** v trgovini z aplikacijami (APP store), če želiš igrati našo igrico rudarja!

Za več informacij obiščite našo spletno stran: exeter.ac.uk/csm/rocd